

Sygn. akt II CSK 127/13

POSTANOWIENIE

Dnia 26 września 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Kozłowska

w sprawie z wniosku M. W. K.

przy uczestnictwie E. K.

o stwierdzenie nabycia spadku po K. K.,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 26 września 2013 r.,

na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki postępowania

od postanowienia Sądu Okręgowego w S.

z dnia 28 września 2012 r., sygn. akt II Ca [...],

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

**2. zasądza od uczestniczki na rzecz wnioskodawczyni kwotę
180 (sto osiemdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa
procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Na skutek apelacji wnioskodawczynie M. W. K. od postanowienia Sądu Rejonowego w G. z dnia 22 grudnia 2011 r. stwierdzającego, że spadek po K. K. nabyła na podstawie testamentu ustnego z dnia 18 stycznia 2010 r., w całości E. K., Sąd Okręgowy w S. postanowieniem z dnia 28 września 2012 r., zmienił postanowienie Sądu Rejonowego w ten sposób, że stwierdził, iż spadek po K. K. na podstawie ustawy nabyły E. K. i M. WK. po ½ części.

W skardze kasacyjnej od postanowienia Sądu Okręgowego uczestniczka postępowania E. K. zarzuciła naruszenie prawa materialnego, to jest art. 952 § 1 k.c., a także naruszenie przepisów postępowania, to jest art. 385 w związku z art. 13 § 2, art. 386 § 1 w związku z art. 13 § 2 oraz art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 zd. 1 i art. 361 k.p.c. We wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania skarżąca sformułowała zagadnienie prawne, którego celem ma być wyjaśnienie, „czy na gruncie art. 952 § 1 k.c. dla sporządzenia testamentu ustnego konieczne jest, aby spadkodawca poinformował, że sporządza akt ostatniej woli”. Skarżąca wskazała również, że skarga jest oczywiście uzasadniona z uwagi na rażące naruszenie art. 952 § 1 k.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Dokonywana w toku postępowania kasacyjnego ocena skarg kasacyjnych w ramach tzw. przedsądu ma na celu wybór takich spraw, które powinny zostać rozpoznane ze względu na interes publiczny. Rozwiązanie to łączy się ściśle z charakterem skargi kasacyjnej jako szczególnego środka zaskarżenia, uruchamianego nie w ramach instancyjnego toku sprawy, lecz jako środek prawny nadzwyczajny, służący do rozpatrzenia wyłącznie kwestii prawnych (materialnych i procesowych) związanych z wydanym przez sąd drugiej instancji zaskarżonym orzeczeniem. W związku z tak ukształtowanym modelem zaskarżania prawomocnych orzeczeń, skargę kasacyjną poddano szczególnym rygorom tak w zakresie podstaw na jakich może być oparta jak i przesłanek, których istnienie przesądza o jej przyjęciu do rozpoznania. W związku z tym Sąd Najwyższy, zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących

rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarżąca, powołując się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), powinna była nie tylko zagadnienie to sformułować ale także wskazać, że jego rozstrzygnięcie przez Sąd Najwyższy będzie miało istotne znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia sprawy, lecz także dla rozwoju praktyki sądowej (por. m. in. postanowienie SN z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepubl.). Skarżąca nie sprostала temu wymaganiu. Postawienie pytania bez jurydycznego uzasadnienia mającego przekonać, z czego wynikają wątpliwości i do jakich różnych odpowiedzi mogłyby prowadzić określone argumenty nie może być uznane za przedstawienie istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 lutego 2008 r., I CSK 484/07, niepubl.).

Powołując się na przesłankę oczywistej zasadności skargi, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., skarżąca nie przedstawiła w tym zakresie samodzielnej argumentacji mającej służyć wykazaniu, że przesłanka ta w sprawie istotnie ma miejsce. Uzasadnienie podstaw skargi (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.) oraz uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), mimo że stanowią odrębne i niezależne elementy skargi i pełnią w niej odmienną rolę, w skardze kasacyjnej skarżącej zatraciły samodzielność, co prowadzi do wniosku niewłaściwym uzasadnieniu tej przesłanki (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52; z dnia 3 grudnia 2003 r., I CK 421/03, Prok. i Pr. 2004, nr 2, poz. 38). Na marginesie należy zauważyć, że w skardze kasacyjnej zachodzi sprzeczność argumentacyjna - istnienie istotnego zagadnienia prawnego nie pozwala na równoczesne uznanie skargi za oczywiście uzasadnioną.

Z przedstawionych przyczyn, przy uwzględnieniu, że w sprawie nie zachodzi nieważność postępowania, którą – zgodnie z art. 398¹³ § 1 k.p.c. – Sąd Najwyższy bierze pod uwagę z urzędu, należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 520 § 3 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. oraz na podstawie § 8 pkt 2 oraz § 12 ust.

4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r., poz. 490).

aw

db